

Hyönteisten pistot ja puremat

Hyttiset

Hyttysten pistot aiheuttavat nopeasti nokkosrokon-tyyppisen paukaman, joka useimmiten häviää itsestään, mutta voi herkistyneille aiheuttaa pitkään kutisevia, punoittavia paukamia.

Mäkärit

Mäkärit purevat myös vaatteiden alla. Useat ihmiset saavat pari viikkoakin kestäväen paukamareaktion. Osa ihmisistä on mäkärille allergisoituneita, ja he voivat saada paikallisen turvotusreaktion. Mäkärän puremat kutisevat yleensä voimakkaasti, ja niihin tulee muutamassa tunnissa usein verestystä ja märkimistä.

Polttaiset

Ovat mäkäriä pienempiä hyönteisiä, joita voi esiintyä suurina parvina. Tunkeutuvat hyttysverkkojen läpi kaupunkiasuntoihin, voivat purra vuodevaatteiden alla.

Hirvikärpäset

Hirvikärpäset hakeutuvat hiuspohjaan ja vaatteiden alle, joten puremat sijaitsevat lähinnä pään alueella ja selässä.

Puremakohtaan tulee näppy, joka voi märkiä ja kestää useita vuorokausia, ja osalle kehittyy jopa kuukausia kestäviä kyhmyjä. Hirvikärpäset aiheuttavat eniten ongelmia syyskesällä.

Paarmat

Paarman purema aiheuttaa usein laajan, turvonneen paukaman, jonka keskellä on vetistävä näppylä.

Pistiäiset

Ampiaisen, mehiläisen tai kimalaisen pisto aiheuttaa välittömästi kovan kivun ja pistoskohdan turvotuksen.

Täit

Ihmisissä loisivia täitä ovat: päätäi, vaatetäi ja satiainen, jotka imevät ravinnokseen verta. Päätäi esiintyy epidemioina kouluissa ja päiväkodeissa. Vaatteiden puhdistukseksi riittää **tavallinen** konepesu.

Hyönteisten aiheuttamien reaktioiden hoito

Pistiäisten pistojen hyvä ensiapu on kylmä kääre. Useita samanaikaisia pistoja saanutta henkilöä on syytä tarkkailla noin tunnin ajan yleisoireiden kehittymisen varalta. Aina, kun potilas kertoo pistoon liittyneestä turvotuksesta muuallakin kuin pistoskohdassa, hengenahdistuksesta tai kollapsista, on syytä hakeutua hoitoon. Lievissä paikallisreaktioissa riittää **hydrokortisonivoide**. Silmän turpoaminen umpeen ei automaattisesti edellytä lääkehoitoa. **Antihistamiinitabletti**, joka otetaan mieluummin ennen altistumista, saattaa vähentää oireita.

Päivystys Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirissä

Jos sairastut arkipäivänä klo 8–16:

– Ota yhteyttä omaan terveysasemaasi tai työterveyshuoltoon.

Jos sairastut illalla, yöllä tai viikonloppuna:

– **Soita ensin** Päivystysapu numeroon 116117